

Kaderplan

2014 – 2019

“Samen Leven, Samen Doen”

Lelystad
20 maart 2014

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
SAMENVATTING	4
DEEL I Algemeen	5
1.1 Historie Agenda 22	5
1.2 Positionering stuurgroep organisaties	5
1.2.1 GOL	5
1.2.2 Welzijn Lelystad	5
1.2.3 Mee IJsseloevers	5
1.2.4 CMO Flevoland	6
DEEL II Projectplan	7
2.1 Projectdoel	7
2.2 Rollen en verdeling Agenda 22	7
2.3 (Nieuwe) aandachtsgebieden	8
2.4 Communicatie	8
2.5 Monitoring en evaluatie Agenda 22	9
2.6 Financiën	9
2.7 Kwaliteit	9
2.8 Overige randvoorwaarden	10
2.9 Planrisico's	10
DEEL III Nieuwe wetgeving en de transities	11
3.1 Algemeen	11
3.2 Invoering Participatiewet	11
3.3 Transitie Jeugdzorg	11
3.4 Transitie AWBZ	12
3.5 Passend Onderwijs	12
DEEL IV Keuze Regels en Domeinen	13
4.1 Agenda 22-regel 1 Bevorderen van bewustwording	14
4.2 Agenda 22-regel 4 Ondersteunende diensten en voorzieningen	15
4.3 Agenda 22-regel 6 Onderwijs	17
4.4 Agenda 22 regel 13 Informatie en onderzoek	18
4.5 Agenda 22-regel 14 Beleidsvorming en planning	19
4.6 Agenda 22-regel 18 Organisaties van mensen met beperkingen	20
4.7 Agenda 22-regel 19 Training van personeel	21
DEEL V Informatiebronnen	22

INLEIDING

Dit document is het nieuwe Kaderplan Agenda 22, 2014 - 2019, 'Samen Leven, Samen Doen'. Een inclusieve samenleving waarin wij samen kunnen leven en samen kunnen meedoen, kan uitsluitend worden gerealiseerd wanneer wij (mensen met en zonder beperking) met elkaar samenwerken.

In 2007 heeft de gemeenteraad van Lelystad 'groen licht' gegeven om Agenda 22 te vertalen in gemeentelijk beleid. Wij zijn nu zes jaar verder. De stuurgroep is van mening dat er stappen zijn gezet, maar dat er nog het nodige moet gebeuren om Agenda 22 daadwerkelijk te implementeren. De uitvoering van Agenda 22 vereist nog meer aandacht en concrete stappen.

Nederland zal naar verwachting in 2015 het VN-verdrag ratificeren. Met de ratificering van het verdrag kan een bijdrage worden geleverd aan de inclusieve samenleving. De stuurgroepleden MEE IJsseloevers, CMO Flevoland, stichting Welzijn Lelystad en het GOL hebben besloten een Kaderplan op te stellen, dat o.a. rekening houdt met de geplande transitie.

In 2012 werd in het regeerakkoord "Bruggen slaan" vermeld dat voor het bereiken van een inclusieve samenleving een viertal bakens en ankers, als toetssteen, geldt:

- participatie (op gelijke voet);
- toegankelijkheid (bereikbaar, betreedbaar, bruikbaar);
- zelfstandigheid;
- kwaliteit van bestaan.

Om inhoud aan de gelijke rechten voor iedereen te geven, is ook in het regeerakkoord vermeld dat:

- de inclusieve samenleving versneld moeten worden opgebouwd;
- de mogelijkheden voor de eigen regie moet worden vergroot;
- ondersteuning op basis van (maatwerk)compensatie toegepast moet worden;
- er een transparante indicatie(stelling) is;
- er sprake is van een integrale aanpak;
- het recht op Persoon Gebonden Budget (PGB) wordt verankerd;
- de wet Cliëntenparticipatie wordt ingevoerd, en ten slotte
- dat er sprake is van onafhankelijke cliëntondersteuning.

De acties, die worden beschreven, zullen aan de hand van de vier bakens worden ingedeeld.

Gelet op de ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs en de invoering van de Participatiewet, de transities AWBZ, Jeugdzorg, waarbij verschillende taken bij de gemeente komen te liggen, kan worden bezien of de acties in het kader van Agenda 22 hieraan ondersteunen aan kunnen zijn.

Het is de intentie om de gestelde doelen in dit plan, die met elkaar een belangrijke stap vormen op weg naar een inclusieve samenleving, in 2019 gerealiseerd te hebben.

SAMENVATTING

De basis van dit Kaderplan wordt gevormd door de volgende elementen:

- ontwikkelingen op gebied van sociale wetgeving (Participatiewet en de transitie AWBZ, Jeugdzorg);
- evaluatie Agenda 22 2008-2012;
- realisatie van een inclusieve samenleving, conform de regels van Agenda 22.

De afgelopen jaren heeft Agenda 22 een aantal successen gekend. Maar om een inclusieve samenleving te kunnen realiseren is meer vereist. De leden van de stuurgroep Agenda 22 hebben een aantal VN-regels geselecteerd, die een relatie hebben met de komende transitie(s). Dit betekent niet dat voor de andere regels geen aandacht is. Uiteindelijk moeten alle regels zijn ingebed in beleid.

De geselecteerde regels zijn:

- bevorderen van bewustwording;
- ondersteunende diensten en voorzieningen;
- onderwijs;
- informatie en onderzoek;
- beleidsvorming en planning;
- organisaties van mensen met een beperking;
- training van personeel.

De doelstelling van het Kaderplan is om in 2019 de bovenvermelde geselecteerde regels, zodanig gerealiseerd te hebben, dat er een belangrijke stap is gezet naar een inclusieve samenleving. De realisatie van de doelstelling van dit plan vraagt van alle betrokken partijen inspanning. Aan ons allen te signaleren of de rechten van de mensen met een beperking gehandhaafd worden.

De Agenda 22 regels zijn de uitgangspunten en vormen de basis voor de geselecteerde domeinen (bijlage IV). Deze domeinen zijn:

1. bewustwording, communicatie en beeldvorming;
2. huisvesting en ondersteuning bij zelfstandig wonen;
3. toegankelijkheid;
4. sport, vrije tijd en zingeving;
5. sociale contacten en ontmoeting;
6. onderwijs is een recht;
7. meten is weten;
8. van idee naar beleid;
9. Patiëntenorganisaties en verenigingen;
10. Vorming, training, opleiding en de relatie met bewustwording.

In deel IV zijn de domeinen tot concrete aandachtspunten uitgewerkt.

Deel I ALGEMEEN

1.1 Historie Agenda 22

De maatschappij is nog niet zo ingericht dat mensen met een beperking altijd deel kunnen nemen aan de samenleving. Daardoor ontstaat ongelijkheid tussen mensen met en zonder beperking. De Verenigde Naties vindt dat deze ongelijkheid verkleind moet worden en heeft hiervoor regels opgesteld. Het zijn 22 regels die een hulpmiddel zijn voor beleidsmakers. In de 22 regels staat wat nodig is om mensen met een beperking gelijke kansen te bieden of het nu gaat om wonen, werk, school, vrije tijd of mobiliteit. Agenda 22 is een in Zweden ontwikkelde methode om per gemeente beleid te maken met behulp van de 22 standaardregels.

In Agenda 22 wordt ervan uitgegaan dat niet de mensen met een beperking zich moeten aanpassen, maar dat de maatschappij zodanig ingericht moet zijn dat zij volwaardig kunnen deelnemen.

In 2008 hebben de leden van de stuurgroep, MEE IJsseloevers, CMO, het GOL en de gemeente Lelystad, op initiatief van het GOL, een intentieverklaring getekend, waarin de samenwerking binnen het kader van Agenda 22 wordt bevestigd. In maart 2012 is de stuurgroep uitgebreid met de toetreding van Welzijn Lelystad.

1.2 Positionering stuurgroep organisaties

Voordat nader wordt ingegaan op de positionering van de stuurgroepleden, kan worden vastgesteld dat de domeinen Bewustwording (1) en Opleiding (10) voor alle partijen, dus ook de gemeentelijke organisatie, gelden.

1.2.1 GOL

Voordat nader op de gekozen domeinen wordt ingegaan, moet duidelijk zijn dat de Stichting GOL, in dit Kaderplan actief zal zijn als 'kenniscentrum'. Het vormgeven van Agenda 22 (als één van de onderdelen van de werkzaamheden die het GOL verricht) moet in de toekomst dan ook gezien worden als de 'belangenbehartiging nieuwe stijl'. Dit houdt in dat het GOL, naast haar rol als partner van de gemeente, ook als adviseur de signalen vanuit de samenleving (pro)actief onder de aandacht van de betrokkenen zal brengen. Het is aan ons allen om een constructieve bijdrage te leveren, zodat we de gestelde doelen gezamenlijk kunnen realiseren.

1.2.2 Welzijn Lelystad

Welzijn Lelystad zet zich in om de implementatie van Agenda 22 op tenminste de domeinen 4 en 5 mogelijk te maken c.q. vorm te geven.

1.2.3 MEE IJsseloevers

Ideaal van MEE is een samenleving waarin mensen met een beperking optimaal kunnen meedoen. MEE ondersteunt mensen met een beperking en hun netwerk op alle gebieden en in alle levensfasen. Daardoor kunnen zij naar vermogen meedoen in de samenleving. Wij geven onafhankelijk advies en staan naast de cliënt. Door onze ondersteuning durven mensen met een beperking weer te geloven in de eigen mogelijkheden. Door zelf keuzes te maken, de mogelijkheden van hun netwerk te benutten en de regie te voeren over eigen leven, wordt hun zelfredzaamheid en kwaliteit van bestaan vergroot. Zo maakt MEE meedoen ook echt mogelijk.

MEE ziet zichzelf als een belangrijke partner om de beleidsthema's van agenda 22 op een gerichte wijze te realiseren. Binnen het partnerschap wil MEE heldere keuzes maken en uitvoering geven aan die beleidsthema's die de positie verbeteren en deelname aan de samenleving van mensen met een beperking bevorderen. Hiervoor worden in de interne organisatie middelen beschikbaar gesteld die tot een concreet en meetbaar resultaat leiden.

1.2.4 CMO Flevoland

De provinciale visie is dat iedereen in Flevoland moet kunnen wonen, leven, leren, werken en recreëren. Omdat te realiseren is het nodig dat de zorg en welzijn op een goede manier geregeld zijn. Vanuit deze visie zet CMO Flevoland zich in voor het, samen met de gebruiker(s), realiseren van (innovatieve) oplossingen voor knelpunten binnen zorg en welzijn die een inclusieve samenleving in de weg staan.

DEEL II Projectplan

2.1 Projectdoel

De doelstelling van het Kaderplan is dat er in 2019 belangrijke stappen zijn gezet naar de realisatie van een inclusieve samenleving.

De geselecteerde regels uit Agenda 22 zijn:

- bevorderen van bewustwording;
- ondersteunende diensten en voorzieningen;
- onderwijs;
- informatie en onderzoek;
- beleidsvorming en planning;
- organisaties van mensen met een beperking;
- training van personeel.

Bij de uitvoering van het Kaderplan wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen in de wetgeving. Alle nieuwe ontwikkelingen binnen het gemeentelijk beleid worden getoetst aan Agenda 22.

In 2019 is het volgende bereikt:

- politici, beleidsmakers en medewerkers kennen Agenda 22 en handelen er naar;
- gemeente, provincie en het maatschappelijke middenveld werken op de betreffende onderdelen samen;
- De inwoners van Lelystad zijn bekend met Agenda 22 en leveren naar vermogen een actieve bijdrage;
- m.b.t. bovenvermelde onderwerpen zijn concrete resultaten bereikt ;
- de gekozen domeinen van Agenda 22 zijn zoveel als mogelijk in beleid, processen en procedures ingebed.

2.2 Rollen en rolverdeling Agenda 22

- *stuurgroep*
  - Voorzitter Stuurgroep en politiek verantwoordelijk voor Agenda 22
    - wethouder Zorg & Welzijn
    - voorzitter Stichting GOL
    - directeur Stichting Welzijn
    - directeur CMO Flevoland
    - manager MEE IJsseloevers

Binnen de gemeente bestaat een 'vast' aanspreekpunt ten behoeve van Agenda 22. Het aanspreekpunt coördineert en legt verbindingen binnen de ambtelijke organisatie. Hierbij wordt nauwgezet samengewerkt met het GOL als samenwerkingspartner in het kader van Agenda 22 van de gemeente. Het GOL bestuur heeft inmiddels 'Agenda 22 bestuursleden' aangesteld. Op operationeel niveau overleggen de gemeentelijke medewerker, betrokken instanties en het GOL met elkaar.

Naar verwachting zullen er binnen de realisatie van het Kaderplan taken gemeenschappelijk via werkgroepen uitgewerkt gaan worden. De werkgroep methodiek wordt in dit geval ondergeschikt gemaakt aan de hoofddoelstelling van dit plan. De opdrachten aan en de te behalen resultaten van de werkgroepen zullen

---

vooraf specifiek beschreven worden. De stuurgroep beslist vooraf of een dergelijke werkgroep van start kan gaan. Van de deelnemende organisaties wordt verwacht dat zij bij verhindering van een werkgroep lid voor vervanging zorgt.

2.3 Aandachtsgebieden

De nieuwe wetgeving die op de gemeente afkomt vraagt om een andere cultuur, een andere wijze van samenwerking tussen gemeente en burger. Deze cultuuromslag vraagt om een kanteling van het Wmo-beleid. In het document "Kanteling Wmo, iedereen doet mee" zijn ter ondersteuning van deze overgang door de CG-raad en de CSO aanbevelingen en tips vanuit het cliëntenperspectief beschikbaar gesteld. Dit document is de leidraad voor de aandachtsgebieden binnen het Kaderplan.

Het document zegt onder andere het volgende: "de kanteling vraagt om een integrale benadering om te komen tot inclusief beleid. De gemeente hoeft niet met integraal beleid te wachten tot burgers een hulpvraag indienen. Integendeel, als de gemeente een goed inclusief beleid voert, vermindert de kans dat burgers een beroep op de Wmo doen. De Wmo is een kaderwet. Dit houdt in dat de overheid globale regels stelt en de gemeente het beleid moet 'inkleuren'. De gemeente is verplicht om Wmo beleid vast te leggen in een beleidsplan en een verordening".

De nieuwe aandachtsgebieden vragen om aanpassingen in het beleid. Met het oog op een inclusieve samenleving en de ratificatie van het VN Agenda 22 - verdrag 2015 pleiten we ervoor de voorgestelde domeinen uit dit plan daarin mee te nemen. Bij de monitoring van deze veranderingen zal zoveel als mogelijk gebruik worden gemaakt van ervaringsdeskundigen en/of de Cliëntenraad Wmo.

2.4 Communicatie

In het verleden is weliswaar over Agenda 22 gecommuniceerd. Maar als men de gemiddelde Lelystedeling vraagt of hij/zij bekend is met Agenda 22 en wat het inhoudt, dan blijft het merendeel van de mensen het antwoord schuldig. Er zal dus veelvuldig en in begrijpelijke taal over dit onderwerp moeten worden gecommuniceerd. Het is belangrijk dat bestuurders, politici, ambtenaren zowel als inwoners Agenda 22 kennen en er ook naar handelen.

Voor de periode 2014-2019 zullen concrete communicatiedoelen en middelen worden vastgesteld. Dit met het doel dat steeds meer mensen bij Agenda 22 betrokken zullen worden. De gemeente en de stuurgroep organisaties zullen regelmatig en samen verslag doen over de voortgang en de implementatie van Agenda 22.

2.5 Monitoring en evaluatie Agenda 22

In het Kaderplan is het jaar 2019 gekozen als oogstjaar om de plannen en acties goed voor te bereiden en/of concreet in te voeren. Over de voortgang van de implementatie wordt in 2016 een tussenrapportage opgeleverd.

Aanvullende activiteiten zijn:

- de stuurgroep Agenda 22 komt minimaal vier keer per jaar bijeen, waarvan twee keer met de wethouder, zodat de wethouder de ontwikkelingen nauwgezet kan volgen;
- ieder halfjaar wordt aan de voorzitter van de stuurgroep verslag uitgebracht; indien noodzakelijk kan de stuurgroep aanvullende opdrachten verstrekken.

2.6 Financiën

Het GOL ontvangt jaarlijks een subsidie van € 10.000,-, die specifiek bestemd is voor Agenda 22. De verantwoording vindt separaat plaats in de jaarrekening van het GOL. Indien het GOL professionele hulp nodig heeft voor het bieden van ondersteuning bij de implementatie van Agenda 22, dan worden deze kosten ten laste van het Agenda 22 budget gebracht.

Naar verwachting zullen de GOL-medewerkers jaarlijks circa 400 uur besteden aan Agenda 22. Dit is voor de GOL medewerkers circa 25% van hun beschikbare uren. De financiering van deze uren komt volledig ten laste van het reguliere GOL-budget. Daarnaast wordt verwacht dat vrijwilligers, zie ook de aanstelling van Agenda 22 bestuursleden in het GOL bestuur, aanzienlijk meer tijd zullen investeren.

2.7 Kwaliteit

De kwaliteit van de resultaten en implementatie vindt plaats onder het motto 'Kwaliteit is van ons allemaal'. Dit betekent dat ook reeds ingevoerd beleid periodiek getoetst wordt. Indien noodzakelijk kan na evaluatie bijsturing plaatsvinden. De gemeente kan in deze gezien worden als 'opdrachtgever', maar ook als 'opdrachtnemer'.

De stuurgroep Agenda 22 zou als projectleider, de autoriteit moeten hebben om daadwerkelijk te sturen, bij te stellen of opdracht tot aanpassing te geven.

In dit is ook gekeken naar het principe 'best-practice' (wat springt eruit). Met name de gemeenten Rotterdam en Utrecht tonen voor Agenda 22 interessante websites. Beide steden vermelden op overzichtelijke wijze de behaalde Agenda 22 successen met de daarbij behorende PR. Voor de rechtstreekse links verwijzen wij u naar Deel V.

2.8 Overige randvoorwaarden

Indien zich vraagstukken of ontwikkelingen voordoen, die niet in dit Kaderplan zijn voorzien of een directe beslissing vereisen, worden deze voor besluitvorming voorgelegd aan de stuurgroep.

2.9 Planrisico's

Er kunnen zich tijdens de looptijd van het project een aantal risico's voordoen. Door frequent aan de stuurgroep te rapporteren, wordt getracht deze risico's tot een minimum te beperken. Indien noodzakelijk beslist de stuurgroep.

Mogelijke risico's zijn:

- de plannen zijn niet tijdig uitgevoerd;
- de financiële middelen zijn onvoldoende;
- de benodigde menskracht blijkt onvoldoende;
- maatschappelijke ontwikkelingen houden geen gelijke tred met de doelstelling van de plannen.

DEEL III NIEUWE WETGEVING EN DE TRANSITIES

3.1 Algemeen

De Participatiewet en de transitie van de Jeugdzorg, AWBZ en passend onderwijs vormen in dit Kaderplan een belangrijk onderdeel in de relatie met Agenda 22. Op 11 maart 2014 heeft de gemeenteraad van Lelystad de volgende Kadernota's vastgesteld: AWBZ, Jeugdzorg en Participatie. In de loop van 2014 worden in vervolg hierop uitvoeringsnota's opgesteld.

3.2 Invoering Participatiewet

Met de Participatiewet wordt een belangrijke nieuwe stap gezet in de vormgeving van de sociale zekerheid in Nederland. Aparte voorzieningen worden afgebouwd en mensen moeten zoveel mogelijk aan de slag in een reguliere baan. De Participatiewet gaat uit van mogelijkheden en competenties van mensen en biedt werknemers en werkgevers ondersteuning op maat. Voor mensen waarvoor werk geen optie is wordt het participeren in de samenleving gestimuleerd. Hierbij wordt zoveel mogelijk gekeken wat iemand kan betekenen voor de eigen omgeving (wijk- en buurtniveau).

3.3 Transitie Jeugdzorg

Het jeugdstelsel wordt per 1 januari 2015 vervangen. Hierbij wordt de gehele jeugdzorg overgeheveld naar gemeenten. Deze transitie zal ook gepaard gaan met een inhoudelijke vernieuwing. Uitgangspunt hierbij is 1 kind, 1 gezin, 1 plan. De gemeente Lelystad heeft reeds ingespeeld op deze transitie en heeft recentelijk de 'Startnotitie voor samenhang in jeugdzorg en passend onderwijs' opgesteld. Met de overgang van het rijk naar de gemeente krijgt zij de zeggenschap over praktisch het gehele sociale domein. Omdat de taken overgaan, echter met minder budget, moeten er keuzes worden gemaakt. Om optimale kansen te bieden voor kinderen en jongeren op een volwaardige plek in de samenleving, is het van belang dat van de eigen kracht wordt uitgegaan. Indien noodzakelijk wordt voor een passende ondersteuning zorg gedragen. De gemeente heeft hiervoor in de notitie uitgangspunten geformuleerd.

3.4 Transitie AWBZ

Vanaf 1 januari 2015 worden verschillende zorgtaken overgeheveld van de AWBZ naar de gemeente (Wmo). Dit gaat gepaard met een behoorlijke bezuinigingsopdracht, waardoor het onontkoombaar is dat zaken anders geregeld moeten worden.

Hoewel de transitie zich niet alleen richt op mensen met een beperking, vormen deze wel een belangrijke doelgroep hierbij. Bij alle transitie staat de eigen kracht en het talent van de mensen met een beperking centraal. Het stimuleren tot het opbouwen van een eigen netwerk waarbij men elkaar wil ondersteunen vormt hierbij een belangrijke basis. Hierbij wordt uitgegaan van het "stepped care" principe. De eigen kracht versterken, wat kan iemand zelf nog doen. Indien nodig wordt een mantelzorger ingezet of een vrijwilliger gevraagd te ondersteunen. Voor hulpvragen die hiermee niet opgelost kunnen worden wordt professionele hulp ingeschakeld. Hierbij wordt de hulp ingezet in de buurt, op wijkniveau.

3.5 Passend Onderwijs

Ouders moeten nu nog zelf een passende onderwijsplek zoeken voor hun kind. In het nieuwe stelsel krijgen schoolbesturen een zorgplicht. De zorgplicht gaat volgens het wetsvoorstel vanaf augustus 2014 gelden. Dat wil zeggen dat scholen de verantwoordelijkheid krijgen om voor elk kind dat zich bij hen aanmeldt een zo goed mogelijke plek in het onderwijs te vinden: op de eigen school of elders. Tevens dienen scholen te zijn toegerust voor deze nieuwe taak, zowel inhoudelijk als fysiek.

Alle bovengenoemde veranderingen raken ook het leven van mensen met een beperking.

In het werkplan Agenda 22 voor de komende jaren zullen dan ook verschillende onderdelen hiervan de revue passeren.

Deel IV Keuze Regels en Domeinen

De ratificatie van Agenda 22, de transitie en de realisatie van een inclusieve participerende samenleving hebben een belangrijke rol in het uitwerken van dit Kaderplan gespeeld.

De doelstelling is bepaald op het in 2019 zodanig realiseren van een aantal regels uit Agenda 22 dat er een belangrijke stap naar een inclusieve samenleving wordt gezet. De stuurgroep Agenda 22 heeft daartoe een aantal VN regels geselecteerd. Enerzijds regels die een grote relatie met de transitie hebben en daardoor qua complexiteit een hoge prioriteit kennen. Anderzijds regels die grensoverschrijdend zijn en hiermee het volledige spectrum van Agenda 22 beslaan.

De letterlijke tekst van de bewuste Agenda 22 regel wordt telkens cursief vermeld.

- Regel 1   Bevorderen van bewustwording
- Regel 4   Ondersteunende diensten en voorzieningen
- Regel 6   Onderwijs
- Regel 13   Informatie en onderzoek
- Regel 14   Beleidsvorming en planning
- Regel 18   Organisaties van mensen met beperkingen
- Regel 19   Training van personeel

Om tot adequate uitvoering te komen zijn vervolgens bovenstaande Agenda 22 regels in domeinen en (abstracte) aandachtspunten vertaald. In een werkplan Agenda 22 zullen jaarlijks per domein acties worden uitgewerkt en aan de stuurgroep worden voorgelegd. Nadat de stuurgroep een besluit over de acties heeft genomen, worden de acties voor uitvoering weggezet.

4.1 Agenda 22-regel 1 Bevorderen van bewustwording

“Overheden moeten actie ondernemen om de samenleving bewust te maken van het feit dat er mensen met beperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun bijdragen.”

Domein 1	Communicatie en beeldvorming
<i>Doel</i>	<p>Het vergroten van bewustwording bij: bestuurders, politici, ambtenaren, mensen binnen (lokale) sociaal maatschappelijke organisaties en de inwoners van Lelystad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers, directie en bestuurders van gemeente en andere maatschappelijke organisaties moeten Agenda 22 kennen en er ook naar handelen. • De inwoners van Lelystad moeten geïnformeerd worden over het begrip Agenda 22. Omdat Agenda 22 een abstract begrip is kan het zo zijn dat een en ander op verschillende wijzen gecommuniceerd wordt. Het gaat uiteindelijk om het doel en niet om de middelen/instrumenten (wat Agenda 22 eigenlijk is).
<i>Hoe</i>	<p>Veel partijen dragen inmiddels bij aan het succes van Agenda 22:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders; • medewerkers uit alle diensten en afdelingen van de gemeentelijke organisatie; • de Stuurgroep Agenda 22; • het GOL als platform; • de lokale zorg- en welzijn organisaties. <p>Teneinde de gehele Lelystadse gemeenschap van Agenda 22 bewust te maken stellen we, omdat het karakter van de aandachtspunten voor deze periode is veranderd, voor de periode 2013-2019 concrete communicatiedoelen vast.</p> <p>De aandachtspunten zijn op te splitsen in 3 deelgebieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewustwording. - Interne communicatie (binnen gemeente en direct betrokken maatschappelijke organisaties). - Externe communicatie (inwoners van Lelystad, bedrijven en (overige) organisaties).
<i>Aandachtspunten</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldvorming over mensen met een beperking op gang brengen. Onderzoek op welke wijze dit vorm zal krijgen. • Inventariseer de procescommunicatie. • Monitoren van dienstverlening, klantgerichtheid, processen, we onderzoeken op welke manier de sociale media kan worden ingezet.

4.2 Agenda 22-regel 4 Ondersteunende diensten en voorzieningen

“Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met beperkingen garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.”

Domein 2	Huisvesting en Ondersteuning bij zelfstandig wonen
<i>Doel</i>	Mensen met een beperking moeten kunnen wonen in een woning die bij hen past en voor hun beperking bruikbaar is.
<i>Hoe</i>	Als gevolg van het feit dat steeds meer mensen langer zelfstandig moeten blijven wonen met de bijbehorende zorg aan huis, is er toenemende behoefte aan levensloopbestendige woningen. Wij streven dit doel na door in te zetten op aandachtspunten die gericht zijn op: <ul style="list-style-type: none"> • het beschikbaar komen van meer geschikte woningen voor mensen met een beperking; • -verbetering van de informatievoorziening (in begrijpelijke taal) over de toewijzing van een dergelijke woning; • meer aandacht voor de voorzieningen in en om de woning en de beschikbaarheid van praktische hulpmiddelen.
<i>Aandachtspunten</i>	
	De behoefte (vraag/voorzieningen) binnen de gemeente in kaart brengen

Domein 3	Toegankelijkheid
<i>Doel</i>	De integrale toegankelijkheid wordt verankerd in beleid, procedures en processen.
<i>Hoe</i>	Dit kan worden bewerkstelligd doordat de gemeente een actieve voorlichtingsrol aanneemt bij o.a. de grondverkoop. Ook zal er een minimum prestatieniveau moeten worden vastgesteld, waarbij in het ontwerp van gebouwen met een openbare functie rekening wordt gehouden. Derden worden ook gestimuleerd, zodat ook zij de integrale toegankelijkheid omarmen.
<i>Aandachtspunten</i>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. GOL en CMO, worden in een vroeg stadium en vóór de realisatie, betrokken bij de projecten/bouwplannen. 2. Openbare gebouwen voldoen aan de ITS criteria. 3. Bij bouwplannen en vergunningaanvragen wordt duidelijke voorlichting aan architecten, aannemers, projectontwikkelaars etc. gegeven 4. Toegankelijkheidscriteria worden in het programma van eisen vermeld.

Domein 4	Sport, vrije tijd en zingeving
<i>Doel</i>	Het doel is dat mensen met een beperking hun vrije tijd prettig en samen met mensen zonder of met een beperking kunnen invullen.
<i>Hoe</i>	Streven naar een toegankelijk (fysiek en sociaal) aanbod. Verbetering van de informatievoorziening. Medewerkers die rekening houden met beperkingen.

	Uitbreiding van de laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten. Stimuleren van mensen met een beperking om deel te nemen aan sport en vrije tijdsactiviteiten. Een sportbeleid waarbij rekening gehouden wordt met alle groeperingen. Goed openbaar vervoer vermindert de vraag om aangepast vervoer.
<i>Aandachtspunten</i>	
	Instellen van (Lelystadse) topsporters als Agenda 22-ambassadeur. Festivals en evenementen zijn (fysiek) toegankelijk; (vergunningseis). Sportlocaties, MFA's en relevante locaties toetsen op de BTBV. Sportactiviteiten organiseren voor mensen met een beperking. Training in de omgang met mensen met een beperking. Initiëren van bezoek aan theater, vrije tijdsactiviteiten Sportnota gemeente Lelystad toetsen aan Agenda 22.

Domein 5	Sociale contacten en ontmoeting
<i>Doel</i>	Het doel is dat mensen met een beperking hun sociaal netwerk, indien noodzakelijk, uitbreiden. Zij kunnen zo voldoende steun ontvangen, maar ook zelf bieden.
<i>Hoe</i>	Dit doel kan worden gerealiseerd door de volgende aandachtspunten: A. beeldvorming verbeteren; B. versterking van eigen kracht en talent; C. uitbreiding van laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden.
<i>Aandachtspunten</i>	
A	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen stimuleren om open te staan voor deelname van mensen met een beperking. • Welzijnsactiviteiten zijn toegankelijk voor mensen met een verstandelijke beperking.. • Sociale wijkteams hebben bij de realisatie van dit domein een belangrijke positie.
B	<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor de talenten, kennis en krachten van mensen met een beperking, zodat zij actief mee kunnen doen. • Nagaan welke mogelijkheden er zijn om actief een informeel individueel netwerk op te zetten voor mensen die hier nu niet over beschikken, maar er wel behoefte aan hebben.
C	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgaanbieders stimuleren om in de wijken zich nadrukkelijker te richten op de individuele zorgvraag. • Laagdrempelige 'inloop' stimuleren, zodat . . de knelpunten rond de transitie kunnen worden besproken.. • Mensen met een beperking moeten met elkaar als lotgenoten contact kunnen hebben.

4.3 Agenda 22-regel 6 Onderwijs

“Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs een geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem.”

Domein 6	Onderwijs is een recht
<i>Doel</i>	Dit domein is gericht op de aanwezigheid van voorzieningen, beleid, betrokkenheid van ouders en vervoer. Alle jongeren hebben recht op onderwijs.
<i>Hoe</i>	<p>Onderwijs en Jeugdzorg liggen in het verlengde van elkaar. In de ‘Startnotitie voor samenhang in jeugdzorg en passend onderwijs’ heeft de gemeente inzichtelijk beschreven welke uitgangspunten de gemeente wil hanteren. Alle kinderen en jongeren hebben immers recht op onderwijs. Hiervoor zijn vele schoolvormen, rekening houdend met de beperking, van toepassing. Vaak zijn niet alle vormen van onderwijs in de gemeenten als voorziening aanwezig. In die gevallen wordt regionaal onderwijs aangeboden. Dit betekent vaak vervoer van en naar de school.</p> <p>Er komt een nieuw stelsel passend onderwijs. De gemeente speelt hier al op in en heeft ter uitwerking uitgangspunten geformuleerd, die bij de invoering worden gehanteerd. Deze punten kunnen gezamenlijk verder worden uitgewerkt.</p> <p>A. Toetsen van (nieuw) beleid onderwijs B. Overige instrumenten</p>
<i>Aandachtspunten</i>	
A	<p>Toetsen van nieuw beleid op de volgende punten: Waarborgen van de integratie van mensen met een beperking in het onderwijs Voorzieningen toegankelijk maken en aanpassen, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebarentolken • ondersteunende voorzieningen • protocollen <p>Inventariseren of er speciale scholen voor doven/slechthorenden nodig zijn. Aan alle kinderen met een beperking wordt onderwijs geboden. Door de nieuwe wetgeving komen deze kinderen in het reguliere onderwijs. Dit betekent ook uitbreiding van de voorzieningen voor extra leermiddelen, extra bijscholing voor docenten en voorlichting. De kwaliteit van het onderwijs aan kinderen met een beperking dient meetbaar gelijkwaardig te zijn aan ander onderwijs. De vermelde aandachtspunten zijn absoluut niet gericht op het ontbreken van beleid maar op het beleid zelf. Oftewel, is als gevolg van de transitie het beleid nog actueel is of moet het worden herzien?</p>
B	De leerplicht, de toegankelijkheid van onderwijslocaties en het leerlingenvervoer liggen in elkaars verlengde. Het beleid is in het belang van het kind op geen enkele wijze conflicterend.

4.4 Agenda 22-regel 13 Informatie en onderzoek

“Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met beperkingen en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met beperkingen bemoeilijken.”

Domein 7	Metten is weten
<i>Doel</i>	Stimuleren van onderzoek en verzamelen van informatie t.b.v. emancipatie van mensen met een beperking in de samenleving.
<i>Hoe</i>	Om Agenda 22 in te passen in het beleid, is veel informatie en onderzoek nodig. We zijn er absoluut niet door een aantal regels op te stellen, eigenlijk begint het dan pas. Dit betekent inleving in de materie, maar ook met de mensen met een beperking overleggen wat zij echt nodig hebben om volwaardig aan de maatschappij deel te kunnen nemen. Wetgeving, procedures en regels gaan hier nog wel eens aan voorbij. Er moeten dus allerlei gegevens verzameld worden om een voorziening of regeling in te voeren. De aandachtspunten binnen dit domein zijn gericht op de transitie, maar ook op het Kaderplan. Daar waar de transitie vragen of onduidelijkheden te zien geeft, zal het GOL in samenspraak met de leden van de stuurgroep uitsluitel geven.
<i>Aandachts- punten</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelen van statistisch materiaal. • De gemeente betreft de mensen met een beperking bij de verzameling/verwerking van deze gegevens.

4.5 Agenda 22-regel 14 Beleidsvorming en planning

“Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met beperkingen bij alle beleidsvorming en -planning.”

Domein 8	Van idee naar beleid
<i>Doel</i>	Al het nieuw te ontwikkelen gemeentelijk beleid wordt getoetst aan Agenda 22. De gemeente zal organisaties die een (financiële) relatie met haar hebben stimuleren/verplichten beleid en of activiteiten uit te voeren volgens de ideeën van Agenda 22.
<i>Hoe</i>	Tal van ideeën leiden uiteindelijk tot beleid. Voordat een idee wordt omgezet in een beleid is goedkeuring van de gemeenteraad nodig. Een goed beleid is dynamisch en vraagt om inzicht. De aandachtspunten binnen dit domein zijn erop gericht om met behulp van de aanwezige kennis het gerealiseerde beleid aan de hand van het achterliggende idee te toetsen. Lelystad hanteert een gehandicaptenbeleid. In alle contacten staat de cliënt centraal en er wordt met één regisseur gewerkt.
<i>Aandachtspunten</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Het nieuwe gemeentelijke beleid kan worden getoetst aan Agenda 22. Al het bestaande beleid zal bij herziening, vernieuwing worden getoetst aan Agenda 22. • De gemeente stimuleert instellingen en dienstverleners om ervoor te zorgen dat ook hun programma's beschikbaar en bereikbaar zijn voor de mensen met een beperking. • Inventarisatie van (standaard)lijsten, handboeken of trainingsprogramma's.

4.6 Agenda 22-regel 18 Organisaties van mensen met beperkingen

“Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met beperkingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol van deze organisaties in de besluitvorming over het beleid erkennen.”

Domein 9	Belangenorganisatie het GOL, onmisbare partner van de gemeente
<i>Doel</i>	Er wordt door de gemeente structureel samengewerkt met het GOL.
<i>Hoe</i>	Het GOL wordt optimaal betrokken bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering, en evaluatie van gemeentelijk beleid t.b.v. mensen met een functiebeperking.
<i>Aandachtspunten</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gevraagde advisering wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op te nemen besluiten. • Gemeente en GOL overleggen regelmatig op operationeel en/of ambtelijk niveau. • Het advies is om een ‘Agenda 22 coördinator’ (werknaam) aan te stellen, die over de voortgang regelmatig overlegt met de direct betrokkenen en het GOL.

4.7 Agenda 22-regel 19 Training van personeel

“Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma’s en voorzieningen voor personen met beperkingen.”

Domein 10	Vorming, training, opleiding en de relatie met bewustwording
<i>Doel</i>	Dit domein richt zich vooral op het herhalen en bijhouden van de Agenda 22 boodschap met het doel de bewustwording te versterken bij de betrokken organisaties.
<i>Hoe</i>	<p>Het omarmen en implementeren van Agenda 22 in de samenleving houdt in dat ook de kennis moet worden vergroot. Vorming, training en opleiding is een kwestie van herhalen, zodat de bewustwording in de ‘genen’ van de betrokkenen wordt opgeslagen. Na verloop van tijd is het als vanzelfsprekend dat met mensen met een beperking in beleid, processen, procedures rekening wordt gehouden. Naast de theorie en de professionele instrumenten om de kennis en de bewustwording te vergroten, kunnen ervaringsdeskundigen, worden ingezet. Maar we zijn er niet met één training, het is een blijvend proces.</p> <p>Zeker nu de transitie dichterbij komt, is de inzet van gekwalificeerd en goed opgeleid personeel van belang. De zorgaanbieder en zorgvrager kunnen dat wat verteld en geschreven wordt, verschillend uitleggen.</p>
<i>Aandachts- punten</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een programma met ervaringsdeskundigen. • Agenda 22 wordt in alle geledingen permanent onder de aandacht gebracht en indien noodzakelijk wordt bijscholing gegeven.

Deel V Informatiebronnen

Overzicht links

- <http://www.agenda22-rotterdam.nl/Over-SPA22/Werkzaamheden>
- <https://www.utrecht.nl/smartsite.dws?id=259303>
- <http://www.nji.nl/eCache/DEF/1/46/553.html>
- <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/decentralisatie-awbz>
- <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/van-awbz-naar-wmo/vraag-en-antwoord/gaat-alle-begeleiding-uit-de-awbz-over-naar-de-gemeenten>
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs>
- <http://www.onlinebouwbesluit.nl/>
- <http://www.allestoegankelijk.nl/nl/Wetten-en-Richtlijnen/Handboek-voor-Toegankelijkheid.html>
- http://www.debilt.nl/algemeen/artikelen/wonen-en-leven/beheer-openbare-ruimte/~/_media/Upload/Wonen%20en%20leven/Openbare%20ruimte/Handboek/handboekopenbareruimtepdf.ashx

Referentiedocumenten

Dit Kaderplan is o.a. gebaseerd op de volgende documenten:

- raadsvoorstel gemeente Lelystad 6 december 2007;
- evaluatieverslag Agenda 22: 2008-2012;
- presentatie 'dromen, denken, doen' 3 juli 2013;
- spectrum CMO Gelderland 'Transitie in het sociaal domein'
- diverse internetsites VNG en CMO;
- 'Samenhang decentralisatie Jeugdzorg en Passen Onderwijs' gemeente Lelystad
- gids Nederland Agenda 22;
- [De Kanteling Wmo 'iedereen doet mee'](#)
- [Kadernota AWBZ, vastgesteld op 11-03-2104](#)
- [Kadernota Jeugdhulp, vastgesteld op 11-03-2014](#)
- [Kadernota Participatie](#)